

2010-10-18

LJUNGBY
KOMMUN

Hållbara skolor

Parlamentarisk utredning av

Ljungby kommuns

grundskoleorganisation

2010

I parlamentariska gruppen ingår representanter för

Alternativet

Centern

Folkpartiet

Kristdemokraterna

Kommunens bästa

Miljöpartiet

Moderaterna

Socialdemokraterna

Vänsterpartiet

Innehåll

Hållbara skolor.....	3
Bakgrund.....	3
Nuläge.....	4
Teser för hållbara skolor i Ljungby kommun åk 1-6 samt förskoleklass.....	5
Alla barn ska ha lika tillgång till utbildning.....	5
Tilldelning av lärarresurser.....	5
Kvalitet och måluppfyllelse.....	6
Skolskjutsregler i Ljungby kommun.....	7
Statistiska underlag.....	7
Framtid.....	8
Förslag:.....	9
Alternativ A.....	9
Alternativ B.....	11
Alternativ C.....	13
Alternativ D.....	14
Alternativ E.....	16
Budgetpåverkan.....	17

Bilaga 1 - Elevtalsutveckling i Ljungby kommun för läsåren 2010/2011 - 2016/2017

Bilaga 2 - Sammanfattande bedömning av skollokalers standard

Bilaga 3 - Resultat av Nationella prov i årskurs 5

Hållbara skolor

Landets skolverksamhet är och har varit föremål för omfattande förändringar. Ny skollag, ny läroplan med reviderade kursplaner, ändrat betygssystem och etablering av fristående skolor samt förändringar i elevtalsutvecklingen är några exempel som påverkar verksamheten.

Barn- och utbildningsnämnden, som ansvarar för kommunens förskole- och skolverksamhet, har att ta hänsyn till dessa förändringar och utreda hur de påverkar verksamheten.

I denna utredning kommer vi att koncentrera oss på vad förändringar innebär för kommunens grundskolor.

Bakgrund

Med tanke på de förändringar som sker i efterfrågan vad gäller barnomsorg, fritidshemsverksamhet och förändringar i elevtalen i grundskolan måste våra lokaler utnyttjas på ett effektivt sätt. Förskoleverksamhet har t.ex. flyttats in i skollokaler i Angelstadskolan, Lidhultskolan och i del av Laganskolan.

Ett vikande elevunderlag påverkar även en skolas möjligheter att organisera sina verksamheter. Lärares behörighet kan inte alltid tillgodoses. När enskilda skolor har få elever i årskurserna 1-6 finns en oro för att elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling inte lever upp till läroplanens intentioner. Vad får eleven med sig till nästa stadium och sin fortsatta skolgång.

Barn- och utbildningsnämnden har år 2004, genom konsult, låtit utreda skolorganisationen i kommunens grundskolor. Utredningen föreslog avveckling av Torpaskolan, Kännaskolan, Laganskolan, Södra Ljungaskolan och Bolmsöskolan.

Kommunfullmäktige har 2005-01-27 § 14 beslutat utreda behovet av förskole- och grundskoleplatser i Ljungby tätort inför ombyggnationen av Kungshögsskolan. Resultatet blev bl. a att nya Kungshögsskolan minskar med 7 klasser (förskoleklass

t o m åk 6). Vidare flyttas all särskoleverksamhet (åk 1-10) till Kungshögsskolan. Kommunfullmäktiges beslut innebar också att samordningen av grundskolor och förskolor i Lagan skulle utredas. Resultatet blev att all skolverksamhet i Lagan överflyttas till ombyggda Åbyskolan samt att Bergalyckans förskola tillskapades i del av Laganskolan.

Det totala elevtalet i Ljungby kommun har varierat över tiden och kommer även framledes att göra det. Dock utgår elevtalförändringarna nu från en lägre nivå. Läsåret 2001/2002 fanns 3736 elever i grundskolan medan läsåret 2009/2010 fanns det 2902 elever. Vissa skolor har varit föremål för större elevtalsförändringar än andra.

Etablering av fristående grundskolor samt elevers rätt att välja skola är faktorer som påverkar planeringen för kommunens grundskolor. Elevers rätt att välja skola har använts mycket sparsamt i vår kommun. En fristående grundskola har etablerat sig i kommunen.

Nuläge

Ljungby kommun har 16 grundskolor. Elevtalen per grundskola år 2009-2016 redovisas i bilaga 1. Höstterminen 2010 startar den första fristående grundskolan, Karl-Oskarskolan, upp sin verksamhet i lokaler nära Sunnerbogymnasiet. Startåret kommer skolan att ta in åk 4 tom åk 8. Lingbygdens Friskola Ekonomisk förening ansöker hos Skolinspektionen att få starta fristående skola fr o m läsåret 2011/2012.

Hur elevtalen i Ljungby kommunala skolor kommer att utvecklas totalt är bl a beroende på befolkningsutveckling, in- och utflyttning, arbetsmarknad, byggnation, etablering av fristående skolor och barnafödande.

Teser för hållbara skolor i Ljungby kommun åk 1-6 samt förskoleklass.

Alla barn ska ha lika tillgång till utbildning.

I skollagen 1 kapitel 2§ regleras alla barns rätt till lika skolgång "alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografiskt hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet."

Hur elever ska fördelas på respektive skola framgår av 4 kap. 6§, 3e stycket. "Vid fördelningen av elever på olika skolor skall kommunen beakta vårdnadshavarens önskemål om att deras barn skall tas emot vid en viss skola så långt det är möjligt utan att andra elevers berättigande krav på placering i en skola nära hemmet åsidosätts eller att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen".

Parallellt med det offentliga skolväsendet i Sverige finns det fristående skolor. Kännetecknande för dessa skolor är att de har en annan huvudman (ägare) än de som anordnas av kommun eller landsting. För att bedriva en fristående skola måste ägaren ha tillstånd av Skolinspektionen. Alla fristående skolor är riksrekryterande och finansieras genom kommunala bidrag från elevernas hemkommuner. (Skolverket)

För att få en likvärdig skola anger skollagen kapitel 2 § 3 att "kommuner och landsting är skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva."

Tilldelning av lärarresurser

Alla skolor ska normalt klara sin organisation med tilldelning av resurser enligt gällande resursfördelningssystem.

För läsåret 2010/2011 är den genomsnittliga lärartätheten 8.06 lärare per hundra elever. Denna siffra exkluderar specialpedagogiska teamet och svenska som andra språk. Den genomsnittliga lärartätheten är beräknad på grundtilldelning, kompensation för små skolor och tidig läsinlärning samt hänsyn till elevers behov av särskilt stöd. Grundtilldelningen är 6,82 lärare per hundra elever.

När hänsyn tagits till ovanstående faktorer, i vårt resursfördelningssystem, innebär det för läsåret 2010/2011 att Kungshögsskolan har den lägsta lärartätheten med 7.48 lärare per hundra elever medan Torpa skola har den högsta lärartätheten med 10.12 lärartjänster per hundra elever. Den totala tilldelningen ger Kungshögsskolan 14,07 tjänster för 189 elever i årskurs 1-6 och Torpaskolan 3,04 tjänster för 30 elever i årskurs 1-6. (Grundtilldelningen ger Kungshögsskolan 11,21 tjänster för 189 elever och Torpaskolan 1,78 tjänster för 30 elever.)

Ett flertal av kommunens mindre skolor har under senare år haft svårigheter att klara sin grundorganisation på grund av vikande elevtal. Hösten 2009 beviljades t. ex Hamnedaskolan extra resurs, 0.6 tjänst. Skolan var tidigare beviljad 2.25 tjänster för 22 elever. För läsåret 2010/2011 har såväl Hamnedaskolan som Södra Ljunga skola ansökt om utökade lärarresurser.

Kvalitet och måluppfyllelse.

För att en skola ska kunna hålla en godtagbar kvalitet måste den över tid ha elever och lärare i en omfattning som tar hänsyn till elevers behov samt läroplanens mål och syften. Att sätta någon absolut nedre gräns för antalet elever som behövs är svårt. Elevernas åldersstruktur och sammansättning är ett par faktorer som påverkar.

Lärare måste ges möjlighet att ha både bred och djup kompetens inom de ämnen de undervisar. Samtidigt har eleverna rätt till god undervisning i samtliga ämnen så att målen i kursplanerna kan uppnås. För att ge elever en god undervisning och utveckling arbetar lärarna i arbetslag. Arbete på mer än en skola försvårar för lärare att ingå i arbetslag.

Eleverna har enligt skollagen rätt till särskilt stöd. I en skola måste därför bl a finnas tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens.

Organisationen ska medge att fluktuationer i elevtalen kan absorberas inom satta gränser.

Lokalutnyttjandet ska vara effektivt och anpassat till verksamhetens behov. Det måste finnas förutsättningar för mindre fluktuationer. Vid större förändringar måste lokaler sägas upp eller hyras in.

Skolskjutsregler i Ljungby kommun

Avståndsregler¹

För att få skolskjuts ska elever som går i förskoleklass ha minst 2 km till skolan och mer än 0,5 km från bostaden till skolskjutsen.

Elever i årskurs 1-3 ska ha minst 3 km till skolan och mer än 2 km från bostaden till skolskjutsen.

Elever i årskurs 4-9 ska ha minst 4 km till skolan och mer än 3 km från bostaden till skolskjutsen.

Väntetid

Målsättningen är att väntetiden per dag för elever i förskoleklass inte ska överstiga 30 minuter och för elever i årskurs 1-9 inte ska överstiga 60 minuter.

Val av skola

Vid val av skola ska skolskjuts beviljas om det inte innebär någon kostnadsökning för kommunen.

Statistiska underlag

Elevtal – bilaga 1

Lokalernas standard – bilaga 2

Resultat på nationella prov i åk 5 - bilaga 3

---

¹ Kommunen är i varje enskilt fall skyldig att bedöma också andra faktorer som nämns i skollagen – trafiksäkerhetsaspekter och särskilda omständigheter vad gäller det enskilda barnet.

Framtid

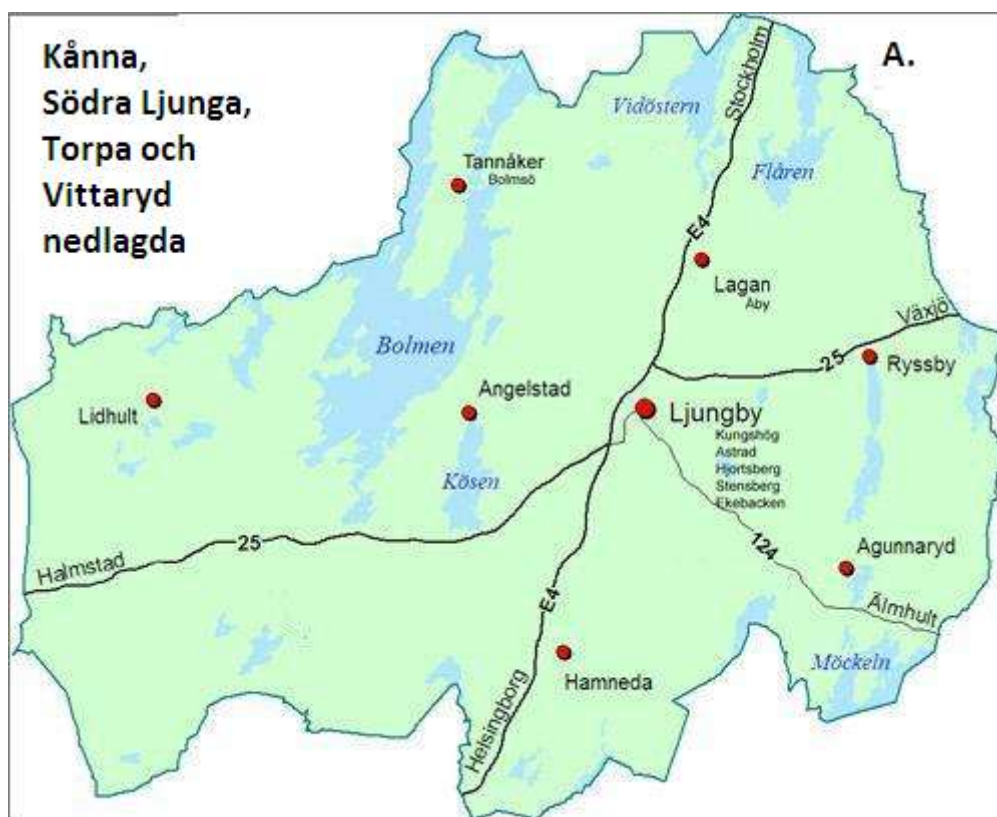
En ökad profilering av våra grundskolor ger vårdnadshavare och elever större möjligheter till ett aktivt val av skola. Nyrenoverade skolor som exempelvis Kungshögskolan och Åbyskolan skapar förutsättningar för en god arbetsmiljö och nytänkande. Datorn som pedagogiskt verktyg ligger i tiden.

Vid etablering av fristående skolor kommer några av skolorna att avlastas. I ett inledande skede ser vi att Astradskolan och Hjortsbergskolan kommer att få något färre elever. Hur fördelningen i framtiden kommer att se ut, är omöjligt att i dagsläget säga.

Förslag:

Alternativ A.

Kommunens grundskolor finns i Agunnaryd, Angelstad, Bolmsö, Hamneda, Lagan, Lidhult, Ljungby tätort och Ryssby.

I detta förslag finns följande skolor:

Agunnarydskolan, Angelstadskolan, Astradskolan, Bolmsöskolan, Ekebackensskolan, Hamnedaskolan, Hjortsbergskolan, Kungshögsskolan, Lidhultskolan, Ryssbyskolan, Stensbergskolan samt Åbyskolan.

Torpaskolans elever kan erbjudas undervisning i Angelstad, Hamneda, Lidhult och Ljungby tätort.

S.Ljungaskolans elever kan erbjudas undervisning i Agunnaryd, Hamneda och Ljungby tätort.

Kånnaskolans elever kan erbjudas undervisning i Hamneda och Ljungby tätort.

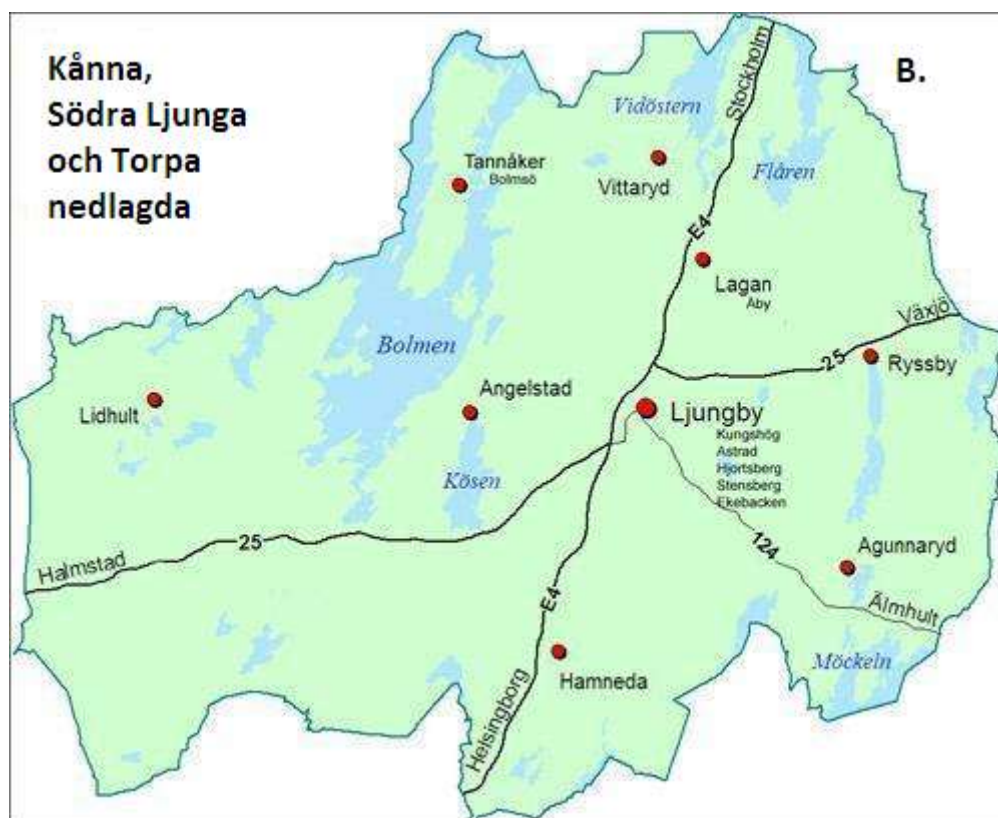
Vittarydskolans elever kan erbjudas undervisning på Bolmsöskolan och i Åbyskolan.

Detta förslag innebär troligtvis att skolorna i Ljungby tätort utnyttjas fullt ut. När särskoleverksamheten på Stensbergskolan flyttar över till Kungshögsskolan måste dessa lokaler användas till grundskoleverksamhet. Eleverna som kommer till Ljungby tätort kommer troligen inte att kunna hållas samman och erbjudas skolgång på samma skola.

Förslaget innebär att kommunen kommer att erbjuda förskoleverksamhet i samtliga idag befintliga förskolor. Förutsatt att det finns efterfrågan från föräldrar.

Alternativ B.

Kommunens grundskolor finns i Agunnaryd, Angelstad, Bolmsö, Hamneda, Lagan, Lidhult, Ljungby tätort, Ryssby och Vittaryd

I detta förslag finns följande skolor:

Agunnarydskolan, Angelstadskolan, Astradskolan, Bolmsöskolan, Ekebackensskolan, Hamnedaskolan, Hjortsbergsskolan, Kungshögsskolan, Lidhultskolan, Ryssbyskolan, Stensbergsskolan, Vittarydskolan och Åbyskolan.

Kånnaskolans elever kan erbjudas undervisning i Hamneda och Ljungby tätort.

Södra Ljungas elever kan erbjudas undervisning i Agunnaryd, Hamneda och Ljungby tätort.

Torpaskolans elever kan erbjudas undervisning i Angelstad, Hamneda, Lidhult och Ljungby tätort.

Detta förslag innebär troligtvis att skolorna i Ljungby tätort utnyttjas fullt ut. När särskoleverksamheten på Stensbergsskolan flyttar över till Kungshögsskolan måste

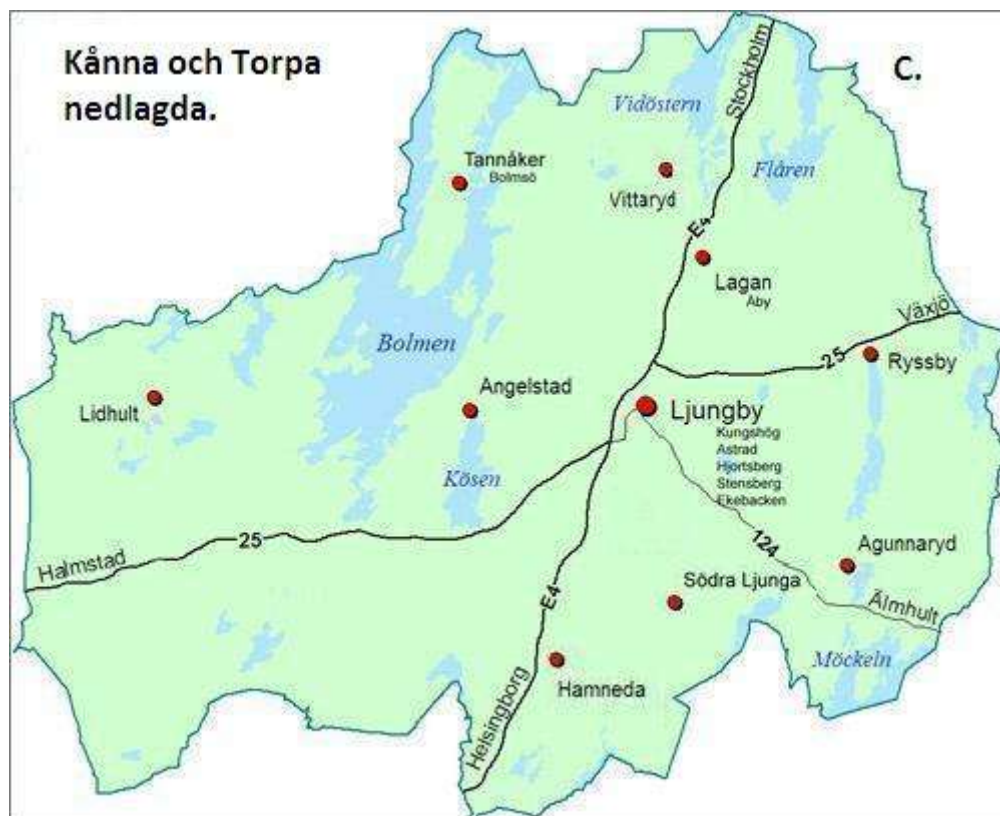
dessa lokaler användas till grundskoleverksamhet. Eleverna kommer troligen inte att kunna hållas samman och erbjudas skolgång på samma skola.

Förslaget innebär att kommunen kommer att erbjuda förskoleverksamhet i samtliga idag befintliga förskolor. Förutsatt att det finns efterfrågan från föräldrar.

Alternativ C.

Kommunens grundskolor finns i Agunnaryd, Angelstad, Bolmsö, Hamneda, Lagan, Lidhult, Ljungby tätort, Södra Ljunga, Ryssby och Vittaryd.

(I avvaktan på Skolinspektionens beslut om friskoleetablering i Södra Ljunga finns Södra Ljunga skola kvar.)

I detta förslag finns följande skolor:

Agunnarydskolan, Angelstadskolan, Astradskolan, Bolmsöskolan, Ekebackenskolan, Hamnedaskolan, Hjortsbergskolan, Kungshögsskolan, Lidhultskolan, Ryssbyskolan, Stensbergskolan, Södra Ljungaskolan, Vittarydskolan och Åbyskolan.

Kännaskolans elever kan erbjudas undervisning i Hamneda och Ljungby tätort.

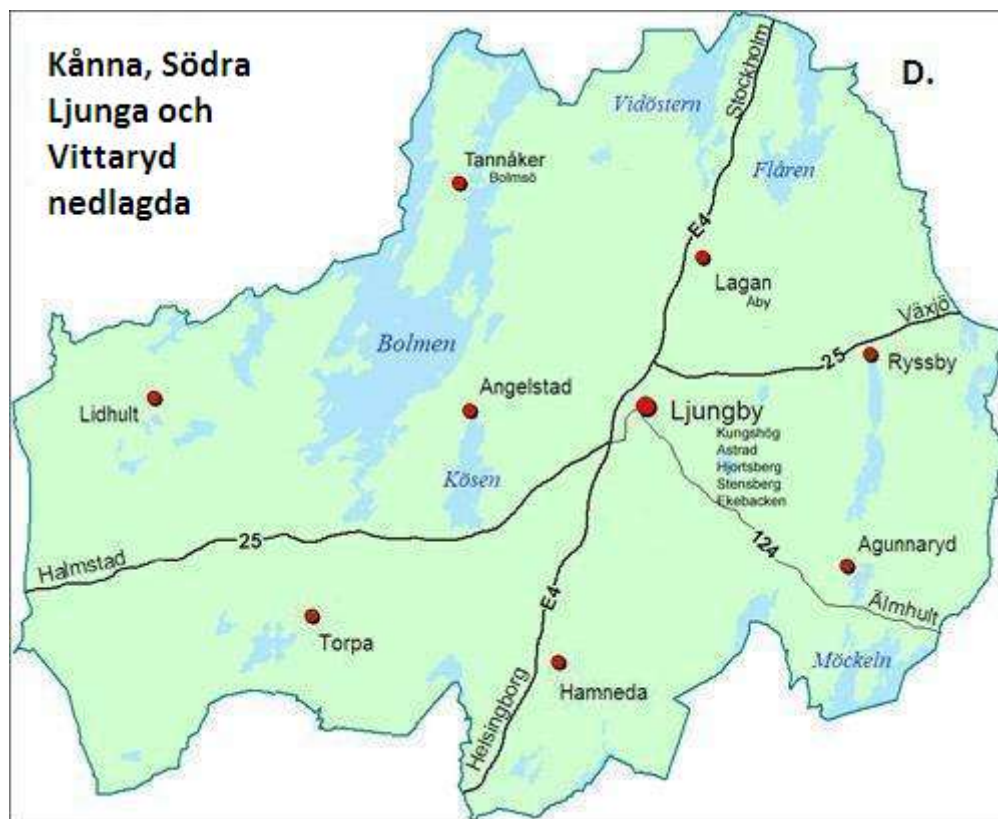
Torpaskolans elever kan erbjudas undervisning i Angelstad, Hamneda, Lidhult och Ljungby tätort.

Eleverna som kommer till Ljungby tätort kommer troligtvis inte att kunna hållas samman och erbjudas skolgång på samma skola.

Förslaget innebär att kommunen kommer att erbjuda förskoleverksamhet i samtliga idag befintliga förskolor. Förutsatt att det finns efterfrågan från föräldrar.

Alternativ D.

Kommunens grundskolor finns i Agunnaryd, Angelstad, Bolmsö, Hamneda, Lagan, Lidhult, Ljungby tätort, Ryssby och Torpa.

I detta förslag finns följande skolor:

Agunnarydskolan, Angelstadskolan, Astradskolan, Bolmsöskolan, Ekebackensskolan, Hamnedaskolan, Hjortsbergskolan, Kungshögsskolan, Lidhultskolan, Ryssbyskolan, Stensbergskolan, Torpaskolan samt Åbyskolan.

Kånnaskolans elever kan erbjudas undervisning i Hamneda och Ljungby tätort.

S.Ljungaskolans elever kan erbjudas undervisning i Agunnaryd, Hamneda och Ljungby tätort.

Vittarydskolans elever kan erbjudas undervisning på Bolmsöskolan och i Åbyskolan.

Eleverna som kommer till Ljungby tätort kommer troligtvis inte att kunna hållas samman och erbjudas skolgång på samma skola.

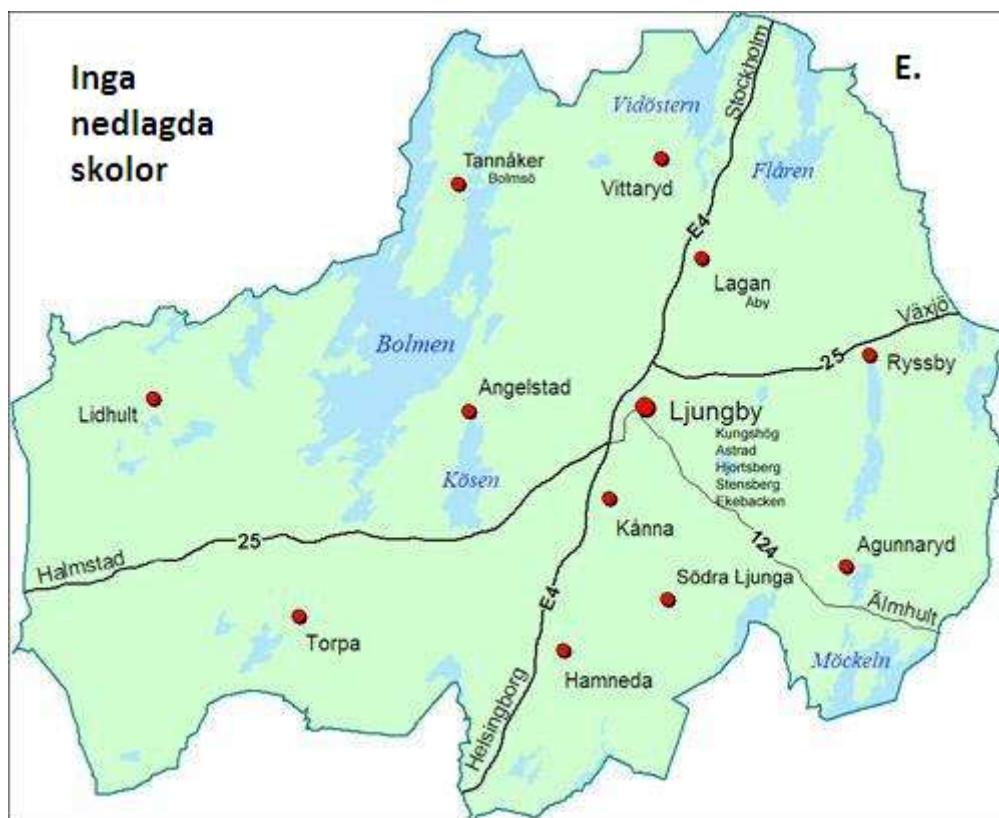
Med ovanstående förtätning av skolorna i Ljungby tätort finns för närvarande möjligheter att ta emot fler elever.

Förslaget innebär att kommunen kommer att erbjuda förskoleverksamhet i samtliga idag befintliga förskolor. Förutsatt att det finns efterfrågan från föräldrar.

Alternativ E.

Ingen skola läggs ned

På en skola med få lärare är det svårt att ha kompetens i samtliga ämnen. Mindre skolor har en begränsad möjlighet att vara flexibla vid t. ex mottagande av elever från andra kulturer och vid större elevproblem.

Det kommer att bli en överkapacitet på lokaler och personal t. ex vaktmästare och lokalvårdare. Vid nedläggning av skolor kan den extra resurs som idag läggs på mindre skolor användas för att höja lärartätheten per elev vid kommunens skolor.

Budgetpåverkan

Organisationsförändring ht 2011

Förändring av den kommunala grundskoleorganisationen ger en effektivisering inom vissa områden och en omfördelning av resurser. En kostnadsanalys kräver en djupare studie av respektive enhet och verksamhet.

Förändringen drivs inte av ekonomiska incitament. Effektiviseringen skall i huvudsak tillföras skolan i form av t.ex. högre lärartäthet.

LJUNGBY KOMMUN

www.ljungby.se